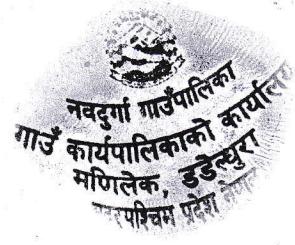

नवदुर्गा गाउँपालिकाको
नवौँ गाउँसभामा

Signature

बिन्द्र बहादुर बिष्ट
अध्यक्ष

प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम

२०७८/०७९

गाउँसभाबाट स्वीकृत: मिति २०७८।०३।१०

नवदुर्गा गाउँपालिकाको नवौँ गाउँसभामा गाउँपालिका अध्यक्ष श्री कबिन्द्र बहादुर विष्ट

ज्यूवाट प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम २०७८

उपाध्यक्ष ज्यू सहित सभाका सदस्य ज्यूहरु,

सम्मानित नवौँ गाउँसभाको समुदघाटन समारोहको यस क्षणमा सर्वप्रथम मुलुकको सार्वभौमिकता लाई अक्षुण्ण राख्न इतिहासका विभिन्न कालखण्डमा देश र जनताका निम्ती आफ्नो ज्यान बलिदानी गर्नु हुने ज्ञात अज्ञाते महान शहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै विभिन्न कालखण्डमा राष्ट्र निर्माणका क्रममा घाइते, अपांगता भएका सम्पूर्ण योद्धाहरु, टुहुरा परिवारजन बेपत्ता र तिनका परिवारजनहरुलाई पुनः स्मरण गर्दै सत्य निस्पक्ष मन वचन र कर्मले सदा जनताको सेवामा समर्पण हुने प्रेरणा मिलोस भन्ने कामना गर्न चाहन्छु ।

नेपाली जनताले पटक पटक गरेको त्याग र बलिदान, ऐतिहासिक जन आन्दोलनको गौरवपूर्ण इतिहासको जगमा नेपालको स्वतन्त्रता, सार्वभौमिकता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय एकता, स्वाधिनता र स्वाभिमानलाई अक्षुण्ण राखी जनताको सार्वभौम अधिकार, स्वायत्तता र स्वशासनको अधिकारलाई आत्मसात गर्दै संघिय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमबाट दीगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आकांक्षा पूरा गर्न संविधान सभाबाट पारित नेपालको संविधान २०७२ को कार्यान्वयन स्वरुप वि.सं.२०७४ मा सम्पन्न स्थानीय तहको निर्वाचन मार्फत नेपालको इतिहासमा पहिलोपटक गठन भएको ऐतिहासिक स्थानिय सरकारको गाउँसभामा नवदुर्गा गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम पाँचौँ पटक प्रस्तुत गर्न पाउँदा अत्यन्त गौरवान्वित महशुस गरेको छु ।

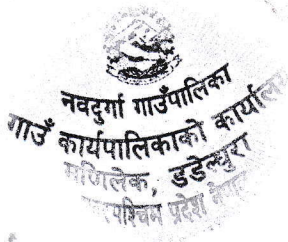
स्थानिय तह गठनको प्रथम कार्यकाल भएका कारण आफ्ना निती नियम आफैँ निर्माण गरि कार्यान्वयन गर्ने, गर्दै सिबदै जाने सरकार संचालनको अभ्यासलाई समेत निरन्तरता दिदै जनताका तमाम अपेक्षाका विच वाट सिमित श्रोत साधनमा असिमित आवश्यकताको परिपुर्ति गर्दै जनताका जन चाहना अनुसार श्रोत साधनको तादम्यता कायम गर्नु पर्ने चुनौतीको सामना गर्दै आज हाम्रो नवदुर्गा गाउँसरकार गठन भएको पाँचौँ वर्षमा प्रवेश गरेका छौँ । विविध चुनौतीका बावजुद पनि उल्लेख्य प्रगतिहरु हासिल भएको हामीले महशुस गरेका छौँ । भौगालिक रुपमा विकट क्षेत्रमा रहेको हाम्रो नवदुर्गा गाउँपालिकालाई सडक संजालमा राष्ट्रिय राजमार्गहरु संग जोडने कार्य स्वरुप नवदुर्गा गाउँपालिकाका सबै वडाहरुलाई दुइ तर्फि रुपमा सडक संजाल सङ्ग जोडन सफल भएका छौँ । लामो संघर्ष र छलफलका बावजुद पोखरा बेलापुर सडकको कालोपत्रे गर्ने कार्य यसै आ.व.देखि सुरु भई सकेको तथ्य विदितै छ । विद्यालय भौतिक पुर्वाधारमा उल्लेख्य सुधार भएको छ, कृषि पशुपालनमा आधुनिकीकरण सहित कृषकलाई उनिहरुको चाहना बमोजिमको आय आर्जनका लागी अनुदानको

नवदुर्गा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सुर्खेत

कबिन्द्र बहादुर विष्ट

व्यवस्था भएको कारण थोरै भु भागमा भए पनि कृषिमा ब्यसायीकरण र बजारीकरण भएको महशुस गरेको छु ,आलु खेतीमा हाम्रो गाउँपालिका आत्मनिर्भर भएको तथा आलु सुपरजोन सङ्गको सहकार्यमा आलु निर्यात समेत गर्न सफल भएका छौ । गाउँपालिकाले आफ्नै भवन निर्माण गरि सेवा प्रवाह सोही स्थानबाट गरेको छ भने चालु आ.व.मा सुविधा सम्पन्न आफ्नै प्रशासनीक भवनको निर्माण कार्य सुभारम्भ भइ सकेको छ । यस अवधीमा साना ठुला तथा सम्पूर्ण वडा समेत समेटने बृहत खानेपानी आयोजनाहरु निर्माण भएका छन तथा ठुला एवं बृहद खानेपानी आयोजनाहरु निर्माणका चरणमा रहेका छन । प्रयाप्त मूलको संभावना नै नरहेका स्थानहरुमा लिफ्टका माध्यमबाट खानेपानी आयोजना निर्माण गरिएका छन । त्यस्तै सिंचाइ तर्फ समेत साना तथा ठुला आयोजनाको निर्माण भएको छ र साना सिंचाइ पुर्वाधारको निर्माण गरिएको छ ।

नेपालको राजनैतिक ईतिहासमा राजनैतिक व्यवस्था परिवर्तनको लागि जनताहरुले सामना गर्नु परेको १०४ वर्षे जहानियाँ राणा शासन, ३० वर्षे पञ्चायती शासन, बहुदलिय प्रजातान्त्रिक व्यवस्था, शसस्त्र संघर्षले निम्त्याएको १२ वर्षे जनयुद्धकालीन संक्रमणकाल व्यतित हुदै संघिय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना गर्ने क्षण सम्म आईपुगन नेपाली जनता पटक पटक आन्दोलित हुनु परेको दशकौ वितेको छ । यसको उपलब्धिको रुपमा सार्वभौम अधिकार सम्पन्न संविधान सभाले नेपाली जनताको अधिकारहरु संस्थागत गर्दै नेपालको संविधान २०७२ जारी भएसंगै अधिकार प्राप्तिको राजनीतिक संघर्ष समाप्त गर्दै संविधानको कार्यान्वयन मार्फत आर्थिक समृद्धिका लागि जुट्ने अवसर प्राप्त भएको छ । लामो द्वन्द्व, अस्वस्थ राजनीतिक प्रतिस्पर्धा र अस्थिरतामा गुञ्जिएको नेपाली समाजलाई दीगो आर्थिक समृद्धिको लक्ष्यतर्फ डोच्याउनु पर्ने आवश्यकताको माझ “शिक्षा स्वास्थ्य कृषि पर्यटन र पुर्वाधार नवदुर्गा गाउँपालिका विकासको मुल आधार” मुल मन्त्र सहित आ.व. २०७७/०७८ मा गाउँपालिकाका कतिपय ठुला तथा साना आयोजनाहरु निर्माण कार्य अगाडी सार्दै गरेको सन्दर्भमा आ.व.को तेस्रो चौमासिकमा आई पुगदा पुनः गत आ.व.भैँ यस वर्ष समेत विश्वव्यापी रुपमा नोवल कोरोना भाइरस कोभिड १९ को दोस्रो भेरिएन्टको कोरोना कहरमा मुलुक फस्न पुग्यो र कहिले सम्म यस बिषम परिस्थितीको सामना गर्नु पर्ने भन्ने भयको समेत एकिन नहुदा नहुदै पनि यस ऐतिहासिक नवौँ गाउँसभामा गाउँपालिकाको निती तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

उपाध्यक्ष ज्यू सहित सभाका सदस्य ज्यूहरु,

- नोवल कोरोना भाइरस कोभिड १९ को दोस्रो लहरबाट यतिवेला समग्र विश्व आक्रान्त बनेको छ जस बाट हाम्रो मुलुक पनि अछुतो रहन सकेको छैन र हाम्रो नवदुर्गा गाउँपालिकामा समेत १३८ जना हाम्रो गाउँपालिकाका नागरिकहरुमा संक्रमण पुष्टि भइ सकेका तथा दोस्रो लहरको प्रकोप सम्म ३ जनाको दुखद निधन समेत भएको छ । सर्तकाका उपायहरु अवलम्बन गर्दै कोरोना अस्थाइ अस्पताल दक्ष स्वास्थ्यकर्म सहित अक्सिजन सहितको १० शैया अस्पताल स्थापना समेत भएतापनि कोरोना महामारीको कहर अभै न्युन हुन सकेको छैन ।
- नेपालको संविधानले तीन तहको सरकारको व्यवस्था गरेसंगै जनताको नजिकको सरकारको रुपमा स्थानीय तहले स्थानीय सरकारको रुपमा संवैधानिक अधिकार प्राप्त गरेको चार बर्ष ब्यतित भएको छ । यस अवधिमा हाम्रो कार्य मुलतः आफना ऐन कानुन र दिसा निर्देशमा मात्र केन्द्रित भयो भन्नेमा आशक्ति नहोला ,हामीले यो अवधीमा बिभिन्न ४३ वटा कानुन कार्यविधि तथा निर्देशिकाहरु निर्माण गरेका छौ । यिनै कानुन तथा मार्गदर्शनहरुको अधिनमा रहि गाउँपालिकाको आगामी कार्यदिशा स्पष्ट भएको र हाम्रो मार्ग प्रशस्त भएको कुरा सम्मानित गाउँसभामा व्यक्त गर्न चाहन्छु ।
- स्थानिय सरकारले मुर्तरुप पाएको यो चार बर्षको अवधीमा सिकाइमा रहेका बिकासका अवधारणाहरु र जनताका चाहनाहरु हाम्रा लागि मार्गदर्शनको रुपमा संस्लेषित भएका छन । यिनै संस्लेषित मार्गदर्शनहरु सिकाइ अनुभुतीहरुको तालमेल गरि गाउँपालिकाको समग्र र सर्वोपरि एवं सर्वाङ्गीण दिगो बिकासका लागि अध्ययन अनुसन्धान र बिस्त्रीत सर्भेक्षण सम्पन्न गरि पटके र चोर बाटो बाट आयोजनाले सबै ठाउँमा स्थान पाउने बिद्यमान रोगका रोकथाम गरि दिर्घकालिन र दिगो बिकास को अवधारणालाइ आत्मसात गर्दै ठुला तथा बहुसंख्यक जनताहरुलाइ लागत लाभको प्रतिफलबाट मनग्य लाभ लिन सक्ने गरि गाउँपालिकाको समग्र बिकासको गतीलाइ तिव्र गर्न सकिने स्पष्ट दिसा हाम्रा सामु प्रष्ट भएको छ ।

१) मुलभूत नीतिहरु

- कोरोना भाइरसको दोस्रो लहरको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि विश्व स्वास्थ्य संगठनले अघि सारेका रोकथामका उपायहरु अवलम्बन गर्ने कार्यलाई अभियानका रुपमा जोड दिदै खोपको सुनिश्चितताका लागि केन्द्र सरकार सङ्ग समन्वय सहकार्य गर्दै गाउँपालिकामा रहेको अस्थाई अस्पताललाई आधारभुत अस्पतालमा रुपान्तरण गरि सेवा प्रवाह गर्ने निती लिइनेछ ।
- कोरोनाको दोस्रो लहर पश्चात समेत खतरा टरि नसकेको अवस्थामा संभावित तेस्रो लहरबाट जोगिन समेत यसै आ.व.देखि रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- आर्थिक विकासमा जोड दिदै जनताको जिवनस्तर सुधार हुने उत्पादन मुलक छिटो प्रतिफल प्राप्त तथा पछाडी परेका बर्गहरु प्रत्यक्ष लाभान्वीत हुने खालका र रोजगारी सिर्जना हुने खालका कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा जोड दिइनेछ ।
- सेवा प्रवाहलाई सूचना तथा संचार प्रविधिसंग आवद्ध गर्दै पारदर्शि र शुसासन युक्त सेवा प्रवाहमा जोड दिइनेछ ।
- गाउँपालिकाको वार्षिक क्यालेन्डर तयार गरि सोही मुताविक आ.व.को अन्तमा मात्र आयोजना सम्पन्न गराउने प्रवृत्तिको अन्त्य गरिनेछ ।
- गाउँपालिकामा संचालित ठुला तथा साना विकास आयोजना कार्यक्रमलाई परिणाममुखि र यथार्थपरक बनाउन सघन अनुगमन कार्य लाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- राष्ट्रले लिएका महत्त्वपूर्ण नितिहरु स्वरोजगार निति प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम ,सामाजिक सुरक्षा नितिलाई सफल पार्न प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सङ्ग सम्पुरक बजेट सहित साभेदारी गरि परिणाममुखि कार्यक्रमहरुमा जोड दिईनेछ ।
- ठुला पुर्वाधार आयोजनाको गुणस्तरीयता,दिगोपना र आवश्यकताको परिपुर्तिलाई मध्यनजर गरि विस्तृत लागत सर्भेक्षण सँगै बहुवर्षिय आयोजनाहरु कार्यान्वयनमा लगिने निती अवलम्बन गरिनेछ ।
- स्थानिय विकास योजनाको अवधारणा अनुरुप आवश्यक आयोजनाहरुको पहिचान,मुल्याडकन तथा प्राथमिकीकरण गरि आयोजना बैड्क तयार पारी आफ्नो स्रोत बाट सम्पन्न गर्न सकिने,केन्द्र तथा प्रदेश सरकार मार्फत सम्पन्न हुने र बैदेशिक सहयोग

आवश्यक पर्ने आयोजनाहरुको बर्गिकरण गरि आयोजना बैङ्क तयार पार्ने र कमशःकार्यान्वयन गर्दै जाने निती अवलम्बन गरिनेछ ।

- सामाजिक परिचालन मार्फत लक्षित,बिपन्न तथा सिमान्तिकृत बर्गको सशक्तिकरण, उत्थान र मुलप्रवाहीकरणमा जोड दिइनेछ ।
- विश्वव्यापी महामारीको कममा स्वदेश भित्रिएका युवाहरुका लागि स्वरोजगार मुलक अनुदानका कार्यक्रमहरुमा जोड दिइनेछ ।
- विकास प्रशासनमा शुसाशन प्रवर्द्धनका लागि सार्वजनिक सुनुवाई,सार्वजनिक परिक्षण,नागरिक हेल्प डेस्क,गुनासो सुनुवाइ व्यवस्थापन जस्ता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन कोरोना कहरका बावजुत मिडियाका माध्यमबाट पारदर्शिताको सुनिश्चितता गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको आर्थिक समाजिक विकास र समृद्धिको लागि राजनीतिक दल,करदाता, समाजसेवी, बुद्धिजिवि, नागरिकसमाज निजि क्षेत्र सहकारी क्षेत्र लगायत सम्पूर्ण जनताको सल्लाह र सुझाव लिदै विकासका लागि हातेमालोमा जोड दिइनेछ ।
- गाउँपालिकामा रहेको न्यायिक समितीलाई मेलमिलापका माध्यमबाट विवाद समाधान गर्न न्यायिक समितीको क्षमता विकासमा जोड दिदै देवानी संहिता ऐनमा व्यवस्था भएका व्यवस्थाहरुको जानकारी एवं प्रचार प्रसार गर्दै सामाजिक अपराध रहित समाजको परिकल्पना गर्दै न्यायिक समितीको भुमिकालाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- विद्यालयमा शिक्षिका किशोरीहरुलाई कानुनको बारेमा जानकारी गराउदै उक्त समिति मार्फत महिला शसक्तीकरण कार्यमा जोड दिई सभ्य सुसंस्कृत समाज निर्माणका लागि न्यायिक समितिको भुमिकालाई थप केन्द्रित गर्दै र.गिनेछ ।
- न्यायिक समितिको कार्यदक्षता र कार्यसम्पादनमा थप टेवा पुऱ्याउने कार्यका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
- शुसासन तथा पारदर्शिताका लागि सुचना प्रविधिको प्रयोग मार्फत मोवाइल एप,वेइवसाइट, पोर्टल र फेसबुक पेजका माध्यमबाट हातहातमा गाउँपालिकाका गतिबिधिको पहुँच पुऱ्याउन प्रविधीको विकासमा जोड दिइनेछ ।

पुर्वाधार विकास

सडक पुर्वाधार :

- जिल्ला यातायात पुर्वाधार गुरु योजना अनुसार बर्गीकृत भएका जिल्लाका मुख्य सडकको रुपमा रहेको पोखरा बेलापुर सडक गाउँपालिकाको समन्वय एवं गाउँपालिकाको विशेष पहलमा प्रदेश सरकारबाट गौरवको योजनामा स्वीकृत भई आ. व. २०७७/०७८ मा नै १० कि.मि.सडक कालोपत्रेको कार्य अगाडी बढेकोमा थप ढुङ्गाड सम्मको सडक कालोपत्रेका लागि आवश्यक पहल गर्दै सडक यातायातमा अत्यन्त जोखिम युक्त स्थानहरुमा सोलिङ्ग ग्राभिलिङ्ग गर्ने कार्य सम्पन्न गरिने छ चालु आगामी आ.व. देखि गाउँपालिका केन्द्र जोडने सडकका रुपमा पहिचान भएको डाडावन घुप्ता गाउँपालिका सडकको कालोपत्रेका लागि अगाडी बढाइनेछ । रुडुवा बडम फिन्देउ सडक, खसरेखान शेरी सडक, धनकाट कोटेली निन्तोला चोरा सडक, विप्लेकटाल हतास चामा चौड ढुंगाड सडक, बेलापुर सुवाकोट गिल्ला मम्मै कोराल सडक, वडा नं. ४ र ५ जोड्ने सडकहरुलाई स्तर उन्नती गर्दै बाह्रै महिना सडक संचालनमा ल्याउन मर्मत सम्भार समुह मार्फत साना मर्मतका कार्यहरु मा निरन्तरता दिईनेछ । स्लेक चौड ढणेखोला सुवाकोट सडकको ट्रयाक ओपनिङ्ग गर्ने कार्य आगाडी बढाइनेछ । बढी भु-क्षय हुने खालका सडक खन्न निरुत्साहित गर्ने, कार्य सम्पन्न भई गाडी संचालनमा रोकका सडकहरुलाई बाह्रै महिना संचालन गर्न प्रधानमन्त्री रोजगार अन्तरगत गठित श्रमिक समुहहरु परिचालन गरि सडकहरु बाह्रै महिना सुचारु गर्ने ब्यवस्था मिलाइनेछ ।
- गाउँपालिकाको सवै वडा केन्द्रहरुलाई गाउँपालिका केन्द्र सँग आवद्ध हुने गरि सडक निर्माणको कार्यलाई प्राथमिकता प्रदान गर्दै ब्यवस्थित सडक निर्माणको लागि स्थानिय यातायात गुरुयोजना तयार गरी नयाँ सडक निर्माण गर्दा प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षणको कार्यलाई कडाइका साथ लागु गरिनेछ ।
- सडक दुर्घटनामा कमी ल्याउन र सवारी साधनमा नियमितता ल्याउन क्षमता भन्दा बढी यात्रु राखी सवारी चलाउने तथा मादक पदार्थको प्रयोग बाट हुने दुर्घटनामा कमी ल्याउन सुरक्षा संयन्त्र एवम सम्बन्धीत निकायको समन्वयमा आवश्यक प्रक्रिया अगाडी बढाउने निति अवलम्बन गरिने छ ।
- खसरेखान रौटी पलेथर शेरी सडकलाई गाउँपालिका गौरवको आयोजना अन्तर्गत उक्त सडकलाई बाह्रै महिना संचालनमा ल्याउन स्तर सुधारकालागि आवश्यक ब्यवस्था गरिनेछ ।

खानेपानी तथा सरसफाइ

- यस आ.व.मा शुद्ध पिउने पानीलाई प्रमुख प्राथमिकता दिई खानेपानीको अभावलाई न्यून गर्न र सबै बस्ती समुदाय तथा ब्यक्तिहरु सम्म पानीको सहज आपूर्ति गर्ने कार्य अगाडी बढाईनेछ ।
- वडा नं ४ मम्म र वडा नं. २ बकालमा लिफ्ट प्रविधीको प्रयोग बाट खा.पा.आयोजनाहरु सम्पन्न भइ सकेकामा थप अंगेडीगडा, वडम लगायतका खानेपानीको अत्यन्त अभाव भएका बस्तीहरुमा लिफ्टका माध्यमबाट खानेपानी आपूर्ति गर्ने ब्यवस्था मिलाउन प्रदेश सरकार सँग समन्वय गरिनेछ ।
- पानी जिवन हो सदुपयोग गरौ भन्ने ध्येयका साथ यसै वर्ष देखि पानीको अधिकतम सदुपयोगको निति अवलम्बन गर्ने उद्देश्य अनुरूप सबै पानीका श्रोतहरुको उपभोक्ता दर्ता प्रकृयालाई अगाडी बढाउन स्थानिय जलस्रोत समन्वय समिती गठन गरि प्राकृतीक श्रोत माथिको एकल स्वामित्व अन्त्य गर्न आवश्यक कानुनी लगायत सामाजिक सदभावका माध्यमबाट प्राकृतीक श्रोत माथिको एकल अधिकारलाई निरुत्साहीत गर्ने निति अवलम्बन गरिनेछ ।
- खानेपानीको चरम अभाव रहेका कोटेली, ठाँटा आदि बस्तीहरुमा खानेपानी आपूर्ति गर्न प्रदेश तथा संघ सरकारको समन्वयमा आगामी आ.व.मा निर्माण प्रक्रिया अगाडी बढाइनेछ ।
- खानेपानी आयोजनाहरुमा अपनत्व बोध गराउन खानेपानी आयोजनाहरुमा अनिवार्य मर्मत संभार कोष स्थापना गरिने छ र जसका लागि अनिवार्य पानी महशुल को निति अवलम्बन गरिनेछ ।
- खानेपानी मुहान देखि मुख सम्म सफा राखौ भन्ने मान्यताका साथ खानेपानी शुद्धीकरणका क्रियाकलापहरुलाई जोड दिइनेछ, यस्ता क्रियाकलापहरुमा उपभोक्ता जागरण तथा प्रोत्साहन नितिलाई निरन्तरता दिदै उत्कृष्ट खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समितिलाई पुरस्कृत गर्ने निति अवलम्बन गरिनेछ ।
- स्वच्छ पिउने पानी लाई उच्च प्राथमिकतामा राखी भएका स्रोतहरुको अधिकतम प्रयोग र समानुपातिक बितरणमा जोड दिई एक घर एक घाराको अवधारणा लागु गरिनेछ । यसरी प्राकृतीक मुलहरुबाट समेत खानेपानी समस्याको समाधान हुन नसक्ने बस्तिहरुका लागि थप डिप बोरिडका माध्यम बाट पानी निकाल्ने कार्यलाई निरन्तरता दिदै पानीको चरम अभाव भएका वस्तीहरुमा लिफ्ट खानेपानी आयोजनामा कार्यान्वयनमा जोड दिईनेछ ।

- नेपाल सरकार र फिनल्याण्ड सरकारको संयुक्त लगानीमा संचालित ग्रमिण जलस्रोत परियोजना संझको साभेदारीमा ठुला खानेपानी आयोजनाहरु कार्यान्वयनलाई निरन्तरता दिइनेछ । संघिय सरकारको सहयोगमा करिव १२ करोडको लगानीमा वडा नं ५ को ठाँटा लिफ्ट खानेपानी आयोजनाको निर्माण कार्य यसै आ.व. बाट संचालन गरिनेछ ।

भवन निर्माण

- गाउँपालिका भित्र निर्माण हुने सम्पूर्ण निजी तथा संस्थागत भवनहरुको मापदण्ड बनाई नक्शा पास गरेर मात्र घर निर्माण गर्नु पर्ने निति अवलम्बन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाका सबै वडा कार्यालयका कार्यालय भवनहरु क्रमशः आफ्नै लगानीमा निर्माण गर्ने निति अनुरूप हाल सम्म वडा नं १ र २ को भवन निर्माण सम्पन्न भइ सकेकोमा वडा नं. ३ को वडा कार्यालय भवन आगामी आ.व.मा निर्माण कार्य सम्पन्न गरिनेछ ।
- आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र ,स्वास्थ्य संस्था र गाउँ घर क्लिनिकका भवनहरु क्रमशः निर्माण गर्दै लगिने र आवश्यकता अनुसार भवन पुर्वाधार निर्माणमा जोड दिइनेछ ।
- गाउँपालिकाको आफ्नै प्रशासकीय भवन निर्माण कार्य यसै आ.व. बाट सुरुवात भइ सकेकामा आगामी आ.व.मा कार्यालय अत्याधुनिक प्रशासकीय भवन बाटै सेवा प्रवाह गर्ने गरि काममा तदारुकता दिदै न्यायिक समितीको मेलमिलाप कक्ष निर्माण गरिनेछ ।
- यसै आ.व.मा निर्माण सम्पन्न हुने गाउँपालिकास्तरिय खेलमैदानमा आवश्यक सामग्री सहित व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- विद्यालय भवनहरु संघ सरकार तथा प्रदेश सरकारको समन्वयमा निर्माण गर्दै विद्यालयका भवनहरु निर्माणमा जोड दिइनेछ ।

आवास तथा पुर्ननिर्माण र एकिकृत वस्ति विकास

- भुमिहिन अल्प संख्यकहरुको तथ्याडक लगत खडा गरि उनीहरुको व्यवस्थित बसोवासको व्यवस्था मिलाउन नेपाल सरकार भुमि व्यवस्था सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालय संगको सहकार्यमा जनता आवास कार्यक्रम र शहरी विकास मन्त्रालय संग आवश्यक समन्वय सहकार्य गर्दै चालु आ.व. को अन्त्य देखि नै घर निर्माण मर्मत तथा जग्गा खरिदको उचित व्यवस्थापन गरि आवासको व्यवस्था मिलाईने निति अवलम्न गर्दै भुमी

सम्बन्धि समस्या समाधान आयोग संगको समन्वयमा अव्यस्थित बसोवासीहरुको लगत संकलनलाई पुर्णता दिन भूमि सम्बन्धि लगत संकलन इकाईलाई प्रभावकारी परिचालन गरिनेछ ।

- यस नवदुर्गा गाउँपालिका भित्र रहेका जोखिम युक्त वस्तीहरु तथा वस्तीमा रहेका घरहरुको समुचित मर्मत तथा निर्माणको कार्यलाई संघ सरकारको समन्वयमा सुरक्षित नागरिक आवास निति अन्तर्गत घरका छाना पुर्न: निर्माण गर्ने निति अवलम्बन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकामा भूमिहिन घरबार बिहिनहरुका लागि ब्यबस्थित बसोबासको ब्यबस्था मिलाउन गाउँपालिकाको आफ्नै पहलमा जग्गाको खोजी प्राप्ती र घर निर्माणको कार्य अगाडी बढाई बसोबासको समुचित प्रवन्ध मिलाईनेछ ।

सिचाई

- कृषिमा आधुनिकीरण गर्न र कृषि पेसालाई जीवन निर्वाहको माध्यमका रुपमा विकास गर्न सम्भावित र स्रोत उपलब्ध स्थानहरुमा सिचाईलाई उच्च प्राथमिकतामा राखि सिचाईका योजनाहरु कार्यान्वयन गरिने छ ।
- कृषि वालीनालीको उत्पादन वढाउन परम्परागत सिचाई प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न पानी भकारी आकाशे पानी संकलन पोखरी प्लाष्टिक पोखरी जस्ता कार्यक्रमहरुलाई अगाडी बढाई व्यवसायीक तरकारी खेती तथा नगदेवाली को उत्पादनमा जोड दिइने नितिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- तल्लो तटीय क्षेत्र र खोला किनार आसपास रहेका खेतवारीहरुमा नहर कुलो बाट गरिने सिचाईका आलावा चालु आ.व. देखि लिफ्ट सिचाई जस्ता नयाँ प्रविधीमा आधारित सिचाई आयोजना प्रदेश तथा संघ सरकारको साभेदारीमा संचालन गर्ने नितिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- प्रदेश सरकारको सहयोगमा वडा नं ४ गिल्ला लिफ्ट सिचाई यसै आ.व.२०७१०७८ मा सम्पन्न गरिनेछ । खेर गइरहेको पानीको समुचीत प्रयोग गर्न बहुउद्देशिय पानी प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ र साना सिचाई मर्मत सुधार तथा निर्माणकार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

आर्थिक विकास

उद्योग

- युवाहरुको रोजगारीका लागि वैदेशिक श्रम बजार माथिको परनिर्भरता घटाउन गाउँपालिकामा साना उद्योग स्थापना गर्न गरिवी निवारणका लागि उद्यम विकास कार्यक्रम मेडपालाई प्रभावकारी रूपमा अगाडी बढाउदै स्थानिय सिप विकासलाई बढावा दिइनेछ ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत श्रमिक समुह मार्फत औद्योगिक उत्पादनमा प्रवर्द्धन हुने खालका बिरुवाहरु स्थानिय बनमा रोपण गरि कच्चा पदार्थ तयारीमा जोड दिइनेछ ।
- वडा नं १ र वडा नं ५ मा माहुरीको प्रशस्त सम्भावना रहेकामा मह उत्पादनमा रोजगारी सिर्जना हुने गरि युवाहरुलाई उद्यमशिल बनाउने निति अवलम्बन गरिनेछ स्थानिय लघु उद्यमी समुहका सदस्यहरुलाई थप सहयोगको लागि गरिवी निवारणका लागि उद्यम विकास कार्यक्रम अन्तरगत अनुदान उपलब्ध गराइ माहुरी पालन व्यवसायलाई जिवीकोपार्जन पेशामा मात्र सिमित नराखी ब्यवसायीकरणमा जोड दिने निति अवलम्बन गरिनेछ ।
- घरेलु तथा साना उद्योगलाई प्रोत्साहन दिदै कार्पेन्ट्री डकर्मी सिकर्मी तथा वेल्डिङ तथा वेल्डिङ र अटोपार्टसका लागि अनुदान दिने निति अवलम्बन गरिनेछ ।

कृषि

- गाउँपालिकाको नजिकै आवश्यक जग्गाको खोजी गरि औद्योगिकग्रामको स्थापना गरि एकिकृत औद्योगिक निति लिदै प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना सङ्गको समन्वयमा आलु उत्पादनमा बृद्धि गर्ने तथा भटमास जोन डडेल्धुरा जिल्लालाई थप टेवा पुरयाउने उद्यस्यले भटमास उत्पादन बृद्धिमा जोड दिइनेछ ।
- सुख्खा तथा बाह्रै महिना सिंचाई अभाव भएका बस्तिहरुमा फलफुल बिरुवा रोपण कार्यमा बढावा दिइने छ जसका लागि छरिएर जाने हिउदे तथा बर्षे फलफुलका बिरुवा बितरण तथा अनुदान उपलब्ध गराउदा पकेट क्षेत्र तथा ब्लकमा आधारित एउटा गाउँलाई एउटा नमुना फलफुल पकेट क्षेत्र बनाई युवा वेरोजगारी कम गर्ने निति अनुरूप आगामी आ.व.मा बेलापुर माथिल्लो बस्तीलाई कागती नमुना फलफुल पकेट विकास कार्यक्रम अन्तरगत ब्यवसायीक कागती खेतीमा जोड दिइनेछ ।
- यस गाउँपालिकाका अधिकांस जनताको मुख्य पेशा भनेको कृषि भएकोले यस क्षेत्रको प्रवर्द्धन विकासको लागि कृषि सडक, सिंचाई सुविधा विस्तार, व्यवसायीक तालिम, प्राविधिक सहयोग गर्ने क्षेत्रमा लगानी गरिनेछ ।

- प्रविधि हस्तान्तरण तर्फ सम्म परेका फाँटहरुमा न्युनतम ५० रोपनी भन्दा बढी खेतवारीहरुमा सहकारी/समुह मार्फत हाते ट्याक्टर, थ्रेसर जस्ता कृषि औजारहरु वितरण गर्ने, माथिल्ला भिरालो जमिनमा आकाशे पानी संकलन पोखरी, पानी भकारी, प्लाष्टिक पोखरी जस्ता प्रविधि हस्तान्तरणका कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिइनेछ साथै प्रविधि हस्तान्तरणका लागि प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण आयोजना जोन संझको साभेदारीमा जोड दिइनेछ।
- तल्लो तटिय क्षेत्र एवम खोला किनारमा सिचाईका लागि लिफ्ट प्रविधिमा जोड दिई उच्च सम्भावना रहेका वाली उत्पादनमा जोड दिईनेछ।
- सवैखाले कृषि उपजहरुको व्यवसायीकतामा ल्याउन संकलन डिपो सहित वजारिकरणको व्यवस्था मिलाईनेछ।
- कृषिको यान्त्रीकरणलाई प्रोत्साहन दिन सामूहिक र सहकारी कृषि खेतीका लागि आवश्यक अनुदान निति अवलम्बन गरिनेछ।
- जैविक विषादी प्रवर्द्धन गरि रसायनलाई नियन्त्रण गर्ने निति अनुरूप जैविक विषादी निर्माण सम्बन्धी कार्यक्रमहरु अवलम्बन गरिनेछ र जैविक मल उत्पादनमा जोड दिईनेछ।
- भटमास जोनका रुपमा डडेल्धुरा जिल्ला पनि छनोटमा पर्न गएकोमा भटमास उत्पादन गर्ने प्रमुख क्षेत्रको रुपमा रहेको नवदुर्गा गाउँपालिका भित्र भटमास उत्पादनको वृद्धिमा जोड दिने खालका कार्यक्रमहरुमा अनुदान निति अवलम्बन गरिनेछ।
- यस गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र उल्लेख्यरुपमा उत्पादन हुने मकै वालीलाई प्रवर्द्धन गर्न उन्नत विउ वितरणमा जोड दिदै माटो सुहाउँदो मकै विउमा अनुदान दिने निति अवलम्बन गरिनेछ मकै ,भटमासको विउ उत्पादनमा अनुदान दिने व्यवस्था मिलाइनेछ।
- चालु आ.व. भै आगामी आ.व.मा समेत प्रधानमन्त्री कृषि आधुनीकीकरण परियोजना संगको साभेदारीमा आलु उत्पादन तथा वेमोसमी तरकारी उत्पादनमा थप क्लष्टरहरु समावेश गर्ने निति अवलम्बन गरिनेछ।
- कृषि-योग्य भूमिमा बाह्रै महिना सिचाइ सुबिधा उपलब्ध गराउन नवीनतम प्रविधिको समेत प्रयोग गरी लिफ्ट सिचाई आयोजनाका माध्यमबाट उत्पादन वृद्धिमा जोड दिने निति अवलम्बन गरिनेछ।

- साना सिंचाई, मझौला सिंचाई र बृहत सिंचाई योजनाको पहिचान र अभिलेखीकरण गरी नियमित सञ्चालनमा ल्याउन विशेष योजना सहित संघिय र प्रदेश सरकार संझ समन्वय गरिनेछ ।
- आधुनिक कृषि प्रणालीमा युवा महिला तथा कृषकहरुलाई विउ,मलमा अनुदान दिइ नगदे वाली तर्फ आर्कषित गरिनेछ ।
- एक गाउँ एक उत्पादन लाई मुर्त रुप दिन पकेट क्षेत्र पहिचान गर्दै कृषि तथा तरकारी खेतीमा व्यवसायीकरण गर्न युवाहरुको सहभागिता गराउने निति अवलम्बन गरिनेछ ।

पशुपंछिपालन

- उन्नत नश्ल सुधार गर्न उन्नत जातका राँगो वोका वितरण गरि पशु नश्ल सुधारमा जोड दिइनेछ । कृषि तथा पशुपंक्षी बीमा सेवा कार्यक्रमलाई अभियानको रुपमा संचालन गरिनेछ पशुधन बिमा लाई अनिवार्य गरि कृषकको संभावित क्षतिको जोखिम घटाउन र पशुपालन तर्फ आकर्षण बढाउन प्रभावकारी पशुधन बिमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- पशु वस्तुमा लाग्ने महामारी रोगका कारण हुने क्षति र कृषकहरुको लगानीमा हुने जोखिमलाई ध्यान दिदै यसको क्षति न्यूनिकरण गर्न नाम्ले तथा जुकाको औषधि र माहामारी विरुद्धका भ्याक्सीन अभियानका रुपमा सबै वडाहरुमा संचालन गरिने छ ।
- पशुको सन्तुलित आहारको व्यवस्थापनमा जोड दिदै दुध तथा मासुजन्य उत्पादनमा उल्लेख्य बृद्धि गर्न खेतवारीका, डीलकान्ला तथा खेर गईरहेको खाली जग्गा र सार्वजनिक जग्गाहरुमा समेत बाह्रै महिना पुग्ने गरि डाले तथा भुईघाँस लगाउने अभियानलाई निरन्तरता दिदै जै घाँस प्रवर्धनमा जोड दिइनेछ ।
- पशुपंक्षीको मासुको बजार प्रवर्धन गर्न सुरक्षित माशु पसल ब्यवस्थीत गर्न आवश्यक सहयोग गर्ने अनुदान नितीलाई निरन्तरता दिदै शुद्ध मासु पसल संचालनमा जोड दिइनेछ ।
- एगोभेट सेवा प्रभावकारी तथा नतिजामुखि बनाउन ग्रामिण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ताको क्षमता अभिवद्धि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- कुखुरापालन, माछापालन, भैसीपालन, बाखापालन,तर्फ युवा तथा कृषक लाई खोर,पोखरीमा समुहमार्फत अनुदान दिइ आयआर्जनमा जोड दिईनेछ ।

संस्कृति पर्यटन

- प्राकृतिक रूपले रमणीय स्थानमा रहेको नवदुर्गा गाउँपालिका ऐतिहासिक, धार्मिक, सास्कृतिक धरोहरहरुको धनी भूमिमा रहेका यस क्षेत्रका पौराणिक मठ मन्दिर देवलहरुको संरक्षणमा जोड दिने नितीलाइ निरन्तरता दिइनेछ ।
- प्रसिद्ध मष्टा भगवती क्षेत्र, नवदुर्गा भगवती, गौडेश्वर मन्दिर, अशिग्राम मणिलेक क्षेत्र, मष्टा बैजनाथ क्षेत्र, मणिलेक मन्दिर, विजयासैनी समैजी मन्दिर, भूमिदेउली, गा.पा अन्तर्गत रहेका पासा र मसानी मन्दिरहरु नतोडा र कोटेलीका देवलहरु तथा कुणी दहको विशेष संरक्षण गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- नवदुर्गा गाउँपालिका भित्र रहेका पुराना ऐतिहासिक महत्वका परम्परागत धरोहरको संरक्षण गर्न जोड दिइनेछ । पुराना पौराणीक ब्यक्तित्वहरुले लगाएका वर पिपल चौतारीहरुको संरक्षण र पुराना हुलाकि बाटाहरुको संरक्षणका लागि रोजगार संग जोडेर प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत कामकालागि नगदको निती अवलम्बन गरिनेछ ।

सहकारी तथा गरिवी निवारण

- सबै वडाहरुमा बहु उद्येशिय तथा बचत, ऋण सहकारीहरु स्थापनामा जोड दिइनेछ ।
- सार्वजनिक निजी क्षेत्र तथा सहकारी सहितको तीन खम्बे अर्थ निती अवलम्बन गर्दै सहकारी क्षेत्रको विकासमा सहभागिता सुनिश्चितता गर्न सहकारी मार्फत अनुदान वाट साना स्वरोजगारका कार्यक्रमहरुमा लागत सहभागिता गरिनेछ ।
- सहकारी प्रर्वद्धनमा जोड दिदै सहकारी क्षेत्रको विकासका लागि आवश्यक पर्ने शिप क्षमता अभिवृद्धि हुने खालका कार्यक्रमहरु अगाडी बढाईनेछन गाउँपालिका भित्र संचालनमा रहेका सबै सहकारीहरुको प्रर्वद्धनमा जोड दिदै सहकारी क्षेत्रको विकासमा जोड दिइनेछ ।
- गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम अन्तरगत अति गरिव परिवारका सदस्यहरु सम्मिलित उद्यम समुहहरुलाई रोजेको व्यवसायका लागि आवश्यक अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- कृषि क्षेत्रमा जाने तथा पशुपालन तर्फ जाने साना अनुदान तथा प्रविधि हस्तान्तरणका कार्यक्रमहरुलाई स्थानिय सहकारीमार्फत दिने ब्यवस्था मिलाउने र अनुगमन समेत

सहकारीमार्फत सम्पन्न गरि प्रतिफल सुनिश्चित गर्ने ब्यवस्था मिलाईने र सहकारी सँगको साभेदारीमा साना अनुदान निति अवलम्बन गरिनेछ ।

सामाजिक विकास

स्वास्थ्य

- बर्तमान कोरोना महामारीको दोस्रो लहरका कारण चपेटामा परि १३८ जना कोरोना संक्रमण पुष्टी भइ सकेकामा १० जनालाइ कोरोना अस्थाइ अस्पतालमा उपचार गरिएको तथा निको भएर घर फर्कि सकेका सन्दर्भमा सभ्भावीत तेस्रो लहरलाई ध्यानमा राखि अक्सिजन सहितको कोरोना अस्पताललाइ थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- वर्तमान कारोना कहरका वावजुत पनि जेष्ठनागरिक अशक्त नागरिकहरुका लागि घरमै चेक जाँच गर्ने तथा एक वडा एक सामुदायीक स्वास्थ्य कर्मी को नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- नियमित स्वास्थ्य जाँच खोपका कार्यक्रमहरु निदान तथ परामर्श सेवा प्राथमिक उपचार सेवा लगायत स्वास्थ्य संस्थाहरुवाट प्रदान गरिने नियमित स्वास्थ्य सेवा कोरोनाका कारण प्रभावित हुन नदिन स्वास्थ्य कर्मीको उचित सुरक्षा सामाग्रीको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- प्रत्येक वडामा गर्भवती लक्षीत निशुल्क अल्ट्रासाउण्ड (भिडियो एक्सरे) सेवालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- २५ वुदे एकिकृत स्वास्थ्य तथा पोषण सम्वन्धी प्रतिवद्धता २०७६ को कार्यान्वयन भइसकेकोमा थप प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ ।
- प्रयोगशाला सेवालाई थप सुदृढिकरण गर्दै लागिनेछ ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आफ्नै फार्मेसी सेवा विस्तार कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- यस गाउँपालिकाका गाउँघरक्लिनिक र खोप क्लिनिकको स्तरोन्नती गरि आधारभुत प्रभावकारी स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न आवश्यक पूर्वाधार विकास तथा व्यवस्थापनमा विशेष जोड दिई जनतालाइ सहज पहुँचको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- पुर्ण पोषण मैत्री पालिका अभियान,पुर्ण संस्थागत सुत्केरी घोषणा अभियान र पुर्ण खोप सुनिश्चतता तथा दिगोपना घोषणालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- बिद्यालय भर्ना गर्दा अनिवार्य खोपकार्ड सहित जन्म दर्ता गराउदा संस्थागत सुत्केरी भएको कार्ड अनिवार्य गराई घरेमा हुने प्रशुती शुन्य गराउने निति अवलम्बन गरिनेछ ।

- महिलाहरुको प्रजनन स्वास्थ्य अधिकार सुनिश्चित गर्न स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत सरकारी तथा गैर सरकारी निकायसंगको सहकार्यमा पाठेघर खस्ने (आड खस्ने) सम्बन्धी स्क्रिनिङ स्वास्थ्य शिविर जेष्ठ नागरिकको आँखा उपचार तथा मोती बिन्दुको अपरेसन शिविरहरु कोरोना कहरका कारण चालु आ.व.मा हुन नसकेकामा आगामी आ.व.देखि निरन्तरता दिदै थप उपचार गर्नुपर्ने देखिएका बिरामीहरुको पहिचान गरि सम्बन्धित रेफरल सेन्टरहरुमा उचित अनुदान सहित उपचारमा सहयोग गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- गाउँपालिकामा सेवारत महिला स्वास्थ्य स्वयंसेवीकाहरुलाई एप सहितको मोबायल बितरण भईसकेकोमा स्वास्थ्य सम्बन्धि सुचनाहरु संकलन गर्ने र बेशेष गरि घरमा हुने प्रशुती शुन्य पार्ने र जटील प्रकृतिका प्रशुतिहरुको समयमै सुचना प्रवाह गरि अकालमै ज्यान गुमाउने समस्याको समाधान सहित बालबालिकाको खोप र पोषणका लागि उक्त सुचना संकलन प्रणालीलाई प्रभावकारी रूपमा अगाडी बढाउन महिला स्वास्थ्य स्वयंसेवीका र स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई संचार खर्च उपलब्ध गराउने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- यस गाउँपालिकाका सुनौला हजार दिनका बालबालिका र आमाहरुको पोषणमा सुधारको लागि विभिन्न संघसस्थाहरु संग समन्वय तथा सहकार्य गरि संचालनमा रहेको पोषण चौतारी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- चारपटक गर्भ जाँच गरि संस्थागत प्रसुती सेवा दिने आमालाई उपाध्यक्षको कोसेली कार्यक्रम अन्तरगत एक क्यारेट अण्डा दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- आयुर्बेद चिकित्सा लाई विशेष प्रोत्साहन गर्नका लागि विशेष योजना र कार्यक्रम गर्ने नीति अनुरूप नागरिक आरोग्य केन्द्र स्थापना भइ सकेकामा थप प्रभावकारी बनाउन नागरिक आरोग्य केन्द्रलाई आवश्यक पुर्वाधार सहित औषधि उपचारका लागि आवश्यक सामग्री उपलब्ध गराउने तथा आयुर्वेदिक औषधालय मणिलेकमा आवश्यक उपकरण सहित आयुर्वेदिक चिकित्सालाई बढावा गर्न नागरिकको पहुच अभिवृद्धि गर्न जोड दिइनेछ ।
- अनिच्छित गर्भलाई सुरक्षित तरिकाले गर्भपतन गराउने सुरक्षित गर्भपतन सेवा थप स्वास्थ्य संस्थाहरुमा विस्तार गरिनेछ ।

शिक्षा

- वर्तमान नोबल कोरोना दोस्रो लहरका कारण विद्यालयहरु बन्द रहेको अवस्था विद्यमान छ, यस विषम परिस्थितीमा वैकल्पिक सामाग्रीको प्रयोग गरी शैक्षणिक गतिविधिलाई नियमितता दिन सम्बन्धित निकायमा आवश्यक पहल गरिनेछ ।

- नवदुर्गा गाउँपालिका भित्र रहेका सबै सामुदायीक र निजी बिद्यालयहरुमा जन प्रतिनिधीद्वारा चौमासिक रुपमा कम्तीमा एक पटक अनुगमन गरिने र अनुगमन कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन आवश्यक पर्ने चेकलिष्ट तयार गरिने नितिलाई निरन्तरता दिदै थप प्रभावकारी सघन अनुगमनलाई तिब्रता दिइनेछ ।
- गाउँपालिकाका सबै बिद्यालयहरु मध्ये कमसः प्रविधी हस्तारन्तरणमा ल्यापटप, इ हाजिरी, प्रोजेक्टरका माध्यमबाट पठनपाठन गराइने निती अनुरुप माध्यमिक तहमा सबै बिद्यालयहरुमा इन्टरनेट सेवा विस्तार भइ सकेकामा चालु आ.व.मा आधारभुत बिद्यालयहरुमा इन्टरनेट सेवा पुर्णरुपमा पुरयाइनेछ र आगामी आ.व.मा सबै सामुदायीक बिद्यालयहरुमा इन्टरनेट सेवा पुरयाइनेछ ।
- वर्तमान कोरोना कहरका कारण बिद्यालय बन्द रहेकाले हिउदे तथा वर्षे विदा एवम दिवस पर्व तथा सार्वजनिक विदा समेत घटाई कटाई बिद्यालय २८० दिन संचालन गर्न र निर्धारित पाठ्यक्रम पुरा गर्न उपलब्ध शिक्षकलाई थप प्रोत्साहन सहित दिई बिद्यालय वाहिर समेत पढाउने व्यवस्थाका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- सामुदायीक बिद्यालयको स्तरोन्नति र बिद्यालय शिक्षाको गुणस्तरमा बृद्धि हुने गरी प्रविधि र सुबिधायुक्त बानाउन प्रत्येक वार्डमा १/१ वटा बिद्यालयलाइ नमुना बिद्यालयको रुपमा छनोट भएका स्कुलहरुमा चालु आ.व.को कार्यक्रममा समेत गुणस्तर सुनिश्चतताका लागि निरन्तरता दिईनेछ ।
- यस गाउँपालिका भित्र मा.वि.र आधारभुत बिद्यालय गरी जम्मा २८ वटा बिद्यालय रहेकोमा कतिपय बिद्यालयमा विद्यार्थि शिक्षकको अनुपात घटी वढी भएको अवस्था विद्यमान छ सो अवस्थामा विद्यार्थी र शिक्षकको अनुपात मिलाइ शिक्षक दरबन्दी मीलानमा जोड दिन स्वयमसेवक शिक्षक परिचालन लाई निरन्तरता दिदै रिक्त स्वयंसेवक शिक्षक पढाउने पदपूर्ति गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र संचालित सबै सामुदायीक सरकारी र निजी बिद्यालयमा शैक्षिक गतिबिधीमा एकरुपता कायम गरि सबै अतिरिक्त क्रियाकलापमा समेत एकरुपता कायम गर्न गाउँपालिका स्तरको शैक्षिक क्यालण्डर निर्माण गरि कार्यान्वयन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- शिक्षाको गुणस्तरीयता र समानतामा आधारित बनाउन गाउँपालिका स्तरिय परिक्षा प्रणालीको विश्वसनियतमा जोड दिदै गाउँपालिका स्तरीय परिक्षाको निश्पक्षतामा जोड दिईनेछ ।
- प्राविधिक बिषयको क्याम्पस सञ्चालनका लागि वडा नं १ मा संचालन हुने प्राविधिक बिद्यालयको क्षमता अभिवृद्धि गर्दै यसै वर्ष ल्याव सहितको प्राविधिक बिद्यालयमा पठनपाठनको सुरुवात गर्दै थप नयाँ बिद्यालयहरुमा प्राविधिक नयाँ बिषयका साथ संचालन गर्न पहल गरिनेछ ।

- सबै वालवालिकालाई माध्यामिक तह सम्म कम्प्युटर शिक्षा दिईने गरी विद्यालयलाई आवश्यक भौतिक पूर्वाधार वाह्य वातावरण शौचालय आई. सिटि. ल्याब पुस्तकालय विद्यालय भवन निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- यसै वर्ष देखि कक्षा ६ देखि कक्षा १२ सम्म अध्ययनरत किशोरी छात्राहरूलाई सेनेटरी प्याड वितरण गरी महिनावारी स्वच्छतामा जोड दिइनेछ ।
- नियमित विद्यालयको नियमित प्र.अ. बैठक तथा अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउन स्रोत व्यक्तिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

सरसफाइ तथा स्वच्छता

- कोरोना माहामारीबाट बच्न व्यक्तिगत सरसफाइमा विशेष ध्यान दिनुपर्ने मुख्य गरि सावुन पानीले हात धुने विश्व स्वास्थ्य संगठनको मापदण्ड वमोजिम हातमुखको सरसफाई तथा व्यक्तिगत सरसफाईलाई हरेक कामकाज सँग जोडेर अभियानात्मक रुपमा प्रवर्धन गरिनेछ ।
- सबै सरकारी कार्यालयहरु विद्यालयहरु लगायत सार्वजनिक निकायमा प्रवेश गर्दा अनिवार्य सावुन पानीले हात धुने बानीको विकास गर्न आवश्यक पर्ने सामग्रीको उपलब्धता सुनिश्चित गराइनेछ ।
- खानेपानीका सबै आयोजनामा अनिवार्य १० प्रतिशत रकम सरसफाईको क्षेत्रमा खर्च गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- यस नवदुर्गा गाउँपालिका भित्र रहेका वस्तीमा धुवा रहित चुलो निर्माण गर्न सम्बन्धीत संघसंस्था संग पहल गरि धुवारहित गाउँपालिकाको रुपमा कार्यक्रमहरु अगाडी बढाइने छ । साथै बैकल्पिक उर्जाका स्रोतहरुको खोजी गर्दै बायो ग्याँस,रकेट चुलो ,सौर्य उर्जा जस्ता कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनमा निरन्तरता दिइनेछ ।
- एक घर एक चर्पी नजिकैमा धारा ,स्वच्छता कायम गरि स्वस्थ हुने हाम्रै अभिभारा भन्ने ध्ययका साथ यस वर्ष वडा नं. ४ को बेलापुर तल्लोगाउँलाई पुर्ण सरसफाई सहितको हरेक घरमा सफा चर्पी निर्माण र पुर्ण पोषण मैत्री गाउँ घोषणाको कार्यलाई अगाडी बढाइने छ ।

महिला तथा लैंगिक समावेशीकरण

- महिलाहरूमा पर्ने सामाजिक असर कम गर्न एवम घरेलु हिंसाका कारण समस्यामा परेका महिलाहरूका लागि मनो परामर्शका कार्यक्रमहरू अगाडि वढाइने छ ।
- सामुदायिक संस्था, सहकारी तथा संजालहरूको विकास सशक्तिकरण आयआर्जन तथा सीप क्षमता अभिवृद्धिका लागि विशेष योजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- एकल महिलाहरूका लागि विगत वर्षहरू भै आयआर्जनका कार्यक्रम कुखुरा बाखा पालन व्यवसायीक तरकारी खेतीका लागि अनुदान दिने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- एकल महिला संचालन गठन गर्ने ।
- महिलाहरूलाई सामुहिक तरकारी खेती जस्ता कार्यक्रममा विशेष जोड दिने ।
- लैङ्गिक हिंसा, घरेलु हिंसा मानव बेचबिखन, विभेद तथा असमानता विरुद्ध जनचेतना अभिवृद्धि गर्न अन्तराष्ट्रिय श्रमिक महिला दिवस, लैङ्गिक हिंसा विरुद्ध १६ दिने अभियान लगायतका दिवसहरूमा सचेतीकरणका कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- गाउँपालिकाका सबै भौतिक पुर्वाधारका आयोजनाहरूमा महिलाहरूको कार्यबोझ घटाउने खालका आयोजनालाई प्रथमिकता दिई उनिहरूको आय आर्जनमा जोड दिने खालका आयोजना संचालनमा गाउँपालिकाको प्राथमिकता सुनिश्चित गरिनेछ ।
- महिलाहरूको शैक्षिक स्तर उकास्न खुल्ला शिक्षा, किसोरीहरूका लागि विशेष कार्यक्रम, छाउपडी लगायत लक्षित कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।
- एकल असहाय महिलाहरूका बालबालिकाहरू लाई उच्च शिक्षाका लागि छात्रवृत्तिको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- छाउपडी प्रथाको न्युनिकरणमा जोड दिन अभियानात्मक तथा प्रवृद्धनात्मक कार्यक्रमहरू संचालनमा जोड दिईनेछ ।
- किशोरीहरूको जिवनोपयोगी सिप विकासगर्न किशोरी शिक्षा कार्यक्रम थालनी गरिने तथा किशोरीहरूको संगठित विकासका लागि किशोरी क्लब तथा किशोरी संजाल गठन गरि उनीहरूको शसक्तीकरणमा जोड दिईनेछ ।

दलित

- दलित तथा सिमान्तकृत वर्गको उत्थानको लागि कार्यक्रम बनाई लागु गरिने छ परम्परागत पेशाहरुको बैज्ञानिकीकरण गर्दै आय आर्जनतर्फ उन्मुख गर्ने कार्यक्रम लागु गरिने छ ,जातीय भेदभाव कसुर सजायँ ऐनलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न विशेष व्यवस्था गरिने छ हरेक वडामा दलितहरुको सामुहिक आय आर्जनको कार्यक्रममा जोड दिदै दलित तथा सिमान्तकृत वाल बालिकाको निशुल्क शिक्षाको आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- विपन्न दलितका छात्र छात्रा हरुलाई शिक्षाको मुल प्रवाहीकरणमा ल्याउन प्राविधिक शिक्षाको सुनिश्चितता गर्न दलित छात्रवृत्ती कार्यक्रम लाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरिने छ ।
- राष्ट्रिय आरक्षण नितीको हुवहु परिपालनलाई आत्मसात गर्दै गाउँपालिका बाट संचालन हुने सबै खाले आयोजना तथा कार्यक्रमहरु रोजगारका अवसरहरुमा दलित विपन्नहरुको अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गरिने निती अवलम्बन गरिनेछ । दलितका छोरा छोरीहरु लाइ गाउँपालिकाबाट हुने जुन सुकै पदपुर्तिका बिज्ञापनहरुमा आरक्षणको निती अवलम्बन गरिनेछ ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत संचालन हुने रोजगारका कार्यक्रमहरुमा विपन्न र पछाडी परेका गरिव दलित तथा सिमान्तीकृत बर्गहरुको प्रथमिकताका साथ सहभागिता गराईनेछ ।
- दलित जातीहरुमा रहेको परम्परागत शिपमा आधारित पेशालाई व्यवशायीकरण तर्फ उन्मुख गर्न आधुनिक औजार सिलाई मेशिन,आरन सेट जस्ता सामग्री उपलब्ध गराई गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम मेडपा अन्तरगत परम्परागत शिप विकासलाई आधुनिकीकरणमा जोड दिइनेछ ।
- दलित विपन्न नागरिकहरु को रुचि वमोजिमको सीप विकास गर्न सिकर्मी डकर्मी कार्पेन्टी जस्ता तालिमहरुको आयोजना गरी आयआर्जनमा अभिवृद्धि हुने खालका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनमा जोड दिईनेछ ।

युवा तथा खेलकुद

- युवा युवतीहरुका लागि विकास आयोजना लगायत प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रममा वढी से वढी सहभागिता गराई उनीहरुको सिमित भए पनि रोजगारीको उचित व्यवस्था गर्ने निती अवलम्बन गरिनेछ ।

- युवा स्वरोजगार अभियान संचालन गरि वढदै गएको युवा बेरोजगारीलाई कम गर्न युवाहरूलाई उत्पादनमा लाग्न उत्प्रेरित गर्ने उद्देश्य सहित युवा उद्यमी अनुदान युवा कृषक अनुदान सफल युवा प्रोत्साहन कोष जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा ल्याइने छ । प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम संग युवालाई जोडी पूर्वाधार निर्माण तथा सामाजिक विकासमा युवाको अहं भुमिका सुनिश्चित गरिनेछ ।
- युवाहरूलाई कृषि तथा पशुपालन तर्फ आकर्षित गर्न सामुहिक बाखापालन तथा सामुहिक तरकारी खेती तर्फ आकर्षित गर्न अनुदान निती अवलम्बन गरिनेछ ।
- कोटेलीको चौराहा मैदानमा नेपाल सरकार युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय को सहयोगमा यसै वर्ष खेलकुद रंगशाला निर्माणको कार्य सम्पन्न हुने तथा खेलग्रामको पूर्णता सहित आगामी आ.व. देखि सबै गाउँपालिका स्तरिय खेलकुदहरू सोही खेलमैदानमा संचालन गरिनेछ ।
- युवालाई आत्मनिर्भर,स्वावलम्बी र समाजविकासमा सक्रिय बनाउदै रोजगार सिर्जनाका अवसरहरूको खोजी गरिनेछ ।
- कृषि क्षेत्रमा युवाहरूको घटदो आकर्षण लाई निरुत्साहित गरि आर्थिक विकासको मुल आधार कृषिमा आधुनिकीकरण सहित युवा अनुदानमा बढोत्तरी गरि कृषि उत्पादनको प्रतिफलबाट युवाहरूको आय आर्जनमा जोड दिने निती अवलम्बन गरिनेछ ।
- वढदो युवा बेरोजगारीलाई मध्यनजर गरी हाउसवायरिङ्ग पलम्बीङ्ग मोटरसाइकल मर्मत रेडियो घडी मर्मत मोवाइल मर्मत ड्राइभिङ्ग जस्ता तालिमहरू प्रदान गरी युवाहरूलाई स्वरोजगार बनाउने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- विद्यालय स्तरमै खेलकुदको विकास गर्न आवश्यक खेल सामग्रीहरू प्रदान गरिने र खेल मैदान निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- वडास्तरमा संचालन हुने खेलकुदका कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिदै साना तथा बस्ति स्तरका खुला स्थानमा खेलकुदका लागि खेल मैदानका रुपमा विस्तार गर्ने निती अवलम्बन गरिनेछ ।

बालबालिका

- संभावित तैस्रो लहरका कारण बालबालिकाहरुमा पर्न जाने असरहरु न्यूनीकरण गर्न विद्यालय स्तरमै कोरोना रोकथाम तथा नियन्त्रणका उपायहरु सहितको थप स्वास्थ्यकर्मीहरु मार्फत कक्षा संचालन गर्ने निति अवलम्बन गरिनेछ ।
- बालबालिकाको विकासका लागि बाल मैत्री अभियान संचालन मार्फत बाल मैत्री स्थानिय शासनका लागि आवश्यक सुचकहरु अवलम्बन गरिनेछ ।
- बालबालिका शान्ती क्षेत्रलाइ मुर्त रुप दिन सबै विद्यालयहरुमा आचार संहिता निर्माण गरि राजनैतिक कार्यक्रमहरुमा पुर्ण प्रतिबन्ध लगाइने छ ।
- बाल यौन शोषण ,बाल हिंसा र बालश्रम निवारणका लागि गुरु-योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
- दृष्टी विहिन तथा अपाङ्गताभएका बालबालिकाको लागि विशेष कार्यक्रम बनाएर लागु गरिने छ ।
- सहिद वेपत्ताका छोरा छोरीहरु वावाआमा गुमाएका टुहुरा बालबालिका हरु संरक्षण गर्दै उनीहरुलाई विद्यालय सम्म ल्याउने टिकाउने पढाउने र सिकाउने निति सँगै उनीहरुको पालन पोषण को उचित प्रबन्ध मिलाइने छ ।
- विद्यालय तथा वडा स्तरमा बाल क्लवहरु गठन गरि पालिका स्तरिय बाल संजाल निर्माण भैसकेको सन्दर्भमा बालकेन्द्रीत गतिविधिका लागि आवश्यक कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

बृद्ध/वृद्धा जेष्ठ नागरिक

- बृद्ध बृद्धाहरु वोभ्र होइनन मार्ग दर्शक हुन सम्मान गरौं भन्ने मुल मन्त्रका साथ जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- जेष्ठ नागरिकहरुले पाउदै आएको सामाजिक सुरक्षा बृत्ती उनीहरुको आफ्नै हातमा पर्ने सुनिश्चित गर्न घरघरमा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जीकरण विभागवाट संचालित विश्व वैङ्क र नेपाल सरकार विच भएको ऋण सम्झौता वमोजिम सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणाली सुदृढीकरण आयोजनालाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न सम्बन्धीत विभाग सँगको

नवदुर्गा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
मणिलेक, डडेल्धुरा
पश्चिम प्रदेश, नेपाल

समन्वयमा परियोजना कार्यान्वयनमा लागत सहभागिता संगै आगामी आ.व. देखि सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई बैङ्क मार्फत उपलब्ध गराउन आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।

- बहिस्करणमा परेका वृद्ध वृद्धा को पुर्न स्थापना कार्यक्रम, हातहातमा समाजिक सुरक्षा भत्ता कार्यक्रम ,स्वास्थ्य चेकजाँचका लागि आखा शिविर,स्वास्थ्य शिविर जस्ता कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

अपांगता

- सार्वजनिक स्थान, कार्यालय र विद्यालयहरुमा अनिवार्य रुपमा अपांगता मैत्री संरचना निर्माण गरि यस्ता कार्यालयहरुको शौचालय तथा भौतिक संरचनाहरु अपाङ्ग मैत्री बनाउन जोड दिईनेछ ।
- अपाङ्गता पहिचान, वर्गिकरण तथा सुविधा र सहयोगको लागि गाउँपालिका स्तरमा नै अपाङ्गता परिचय पत्र बितरण समिति सहित आवश्यक चिकित्सक सहितको टोली सबै वडामा खटाई वडा स्तरबाटै अपाङ्गता परिचय पत्र बितरण गर्ने नितीलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरुका लागि आवश्यक पर्ने सहायक सामग्री सेतो छडी,बैशाखी, हवील चेरर जस्ता अपाङ्ग सहयोगी सामग्री बितरणमा जोड दिईनेछ ।
- अपाङ्गता भएका ब्यक्तीहरुलाई संगठित गर्न उनीहरुको वडा तथा गाउँपालिका स्तरिय संजाल गठन गरि उनीहरुकै अर्थपुर्ण सहभागितामा अपाङ्गता भएकाहरुको कार्यक्रम संचालन गर्न जोड दिईनेछ ।
- अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरुको सिप तथा क्षमता अभिवृद्धि गरी उद्यमशिलता प्रवर्दन गर्न प्रोत्साहन गरिने छ ।

विजुलीबत्ती तथा उर्जा

- विगतमा विभिन्न स्थानहरुमा विद्युतका पोल गाडिएका, तार तान्न बाँकी रहेका वस्तीहरुमा विद्युत सेवा पुऱ्याउन र सबै अलपत्र परेका विद्युत लाइनहरु को पुर्णता का लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउन विद्युत प्राधिकरण सँग समन्वय एवम सहकार्य गरिनेछ ।

- यस पालिकालाई उज्यालो गाऊँ पालिका वनाउनका लागी बिद्युत सेवा नपुगेका बस्तीलाई प्राथमिकताकासाथ अगाडी बढाइ आगामी आ.व. २०७८।०७९ भित्र सबै बस्तीहरुमा बिद्युत सेवा विस्तार गरिनेछ ।
- साना तथा स्थानिय स्तरमा बिद्युत उत्पादन गर्ने लघु जलबिद्युत आयोजना चामा लघु जलबिद्युत चलकट्टे माईको हाइड्रोको क्षमता बृद्धिमा जोड दिई मर्मत कार्य समेत गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- पर्यटकीय महत्व बोकेका मठ मन्दिरहरुमा र सार्वजनिक स्थान तथा स्थानिय बजारहरुमा सौर्य सोलार बत्ति जडान गरि गाउँपालिका उज्यालो कार्यक्रम अघि बढाइने छ ।
- विगत लामो समय देखि चर्चामा मात्र सिमित रहेको पश्चिम सेती जलबिद्युत आयोजना निर्माणका लागि संघीय सरकारसँग समन्वय गरि कार्यान्वयनका लागि जोडदार पहल गरिनेछ ।

राहत तथा सहयोग कोष

- लैङ्किक हिंसा ,बैदेशिक रोजगारी र मानव बेचबिखनमा परेका पीडित तथा प्रभावितहरुका लागि आपतकालिन अवस्था भएग वा अन्य श्रोतबाट सहयोग उपलब्ध हुन नसकेको प्रमाणित भएको अवस्थामा पीडित एवं प्रभावितको आवश्यक सहयोगको लागि पालिका स्तरिय अध्यक्ष राहत तथा सहयोग कोषको व्यवस्थित परिचालन गरिनेछ । बिपन्न तथा गरिब पहिचानका आधारमा कडा रोगको सिकार भई उपचारमा समस्या भएका बिरामीहरुको उपचारमा सहयोग गर्न कोष संचालन कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- आमाबुबा दुवै गुमाएका नाबालक टुहुरा बालबालिका, असहाय महिला, निसन्तान एवम सन्तानबाट संरक्षण नपाएका नागरिकहरु एवम विभिन्न कारणले सामाजिक वञ्चित्तीकरणमा परेका नागरिकहरुलाई सामाजिक सुरक्षको दायरामा ल्याउन उनिहरुलाई प्रदान गरिदै आएको मासिक वृत्ति कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

वन वातावरण जैविक विविधता तथा विपद व्यवस्थापन

- सुख्खा नाँगा डाडाहरुमा अमरिसो रोपण कार्यलाई अगाडी बढाई गर्मीयाममा हुनु सक्ने आगलागी नियन्त्रणका लागि सामुदायीक वन उपभोक्ताहरुको सहकार्यमा हरियाली निर्माण गर्ने निति अवलम्बन गरिनेछ ।
- छाडा चरिचरन रोकन अभियान सञ्चालन गरि वृक्षारोपण अभियान सञ्चालन गरिने छ ।

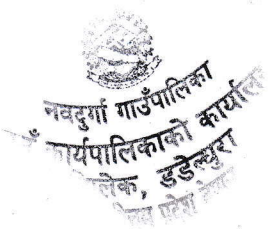

- वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन योजना कार्यान्वयनमा ल्याउन आवश्यक पहल गरिनुका साथै ढलापडा सुख्खा खडा रुखहरु को छटनीका नाममा भइरहेको वन फडानीलाई नियन्त्रण गर्न नियमनकारि निकायको समन्वयमा आवश्यक कार्यक्रमहरु अगाडी वढाइने छन ।
- गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका सबै कच्ची तथा धुले सडकहरुका किनारामा वृक्षारोपण गरि हरित सडक निर्माण गर्दै वन वातावरण जोगाउने कार्यक्रममा सडकमा काम गर्ने स्थानीय मर्मत सम्भार समुहलाई वृक्षारोपण सँग समेत जोड्दै हरित सडक निर्माणमा जोड दिइने निति अवलम्बन गरिनेछ ।
- उर्जा को मुख्य स्रोतका रुपमा प्रयोग भएको दाउरा माथिको निर्भरता लाई कम गर्न वायोग्यास सौर्य उर्जा जस्ता प्रविधिहरु मा लगानी विस्तारको नितिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- वन संरक्षण, व्यवस्थापन, दीगो उपभोग र स्वच्छ वातावरणको लागि समुदायमा आधारित वन व्यवस्थापन प्रणालीलाई सुदृढ गरिने छ । जैविक विविधताको संरक्षण, वातावरणीय सेवा र जीविकोपार्जनका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ । वनक्षेत्रको अतिक्रमण र आगलागी नियन्त्रण गर्न रणनीति तयार गरी कार्यान्वयनका साथै आवश्यक कार्ययोजना तयार गरिने छ ।
- पूर्वाधार विकाससम्बन्धी आयोजना/कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा श्रममूलक तथा बातावरणमैत्री (IEE र EIA) प्रविधिको प्रयोग गर्ने गरी कार्यक्रम तर्जुमा गरिने छ ।
- शाखा सडकहरु खनेर माटो भरेको स्थानमा पहिरो रोकथाम तथा सुन्दरताकोलागि बायोइन्जीनियरिङ्ग गरिनेछ । पूर्वाधारका विकास निर्माण कार्य गर्दा विपद जोखिम लाई समेत मध्य नजर गर्दै विकासमा विपद जोखिम व्यवस्थापनलाइ मुलप्रवाहिकरण गर्दै लगिने छ ।
- विपद् व्यवस्थापनको लागि विद्यमान संस्थागत संरचनाहरुलाई खोज, उद्धार तथा राहत(प्रतिकार्य) कार्यका लागि संस्थागत सुदृढीकरण एवं क्षमता अभिवृद्धिमा जोड दिइने छ । विपद् जोखिम व्यवस्थापनलाई विकासमा मूल प्रवाहीकरण गरिनेछ ।
- वन क्षेत्र भित्र बहुखेती बिकास कार्यक्रमलाई जोड दिदै वन जङ्गल संरक्षण सहित वन भित्र नगदे बालीका रुपमा उपभोक्ताको आय आर्जन हुने खालका बिरुवा रोपणमा जोड दिईनेछ ।
- विपद् व्यवस्थापनको पूर्वतयारी, तथा प्रतिकार्य योजना बनाइ लागु गरिने छ । बाध्यात्मक रुपमा वसोवास गरीरहेका जोखिम युक्त वस्तीहरुलाई आवश्यकता अनुसार पहिचान र

स्थानान्तरणका लागी तत्काल प्रभावितलाई व्यवस्थापन गर्न गाउँपालिका र वार्ड स्तरमा विपद व्यवस्थापन कोष स्थापनालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

सूचना र संचार

- सूचना सम्प्रेषणलाई विश्वसनीय र मर्यादित बनाउन संचार संस्था तथा संचारकर्मीहरूसंग सहकार्य गरिनेछ । निश्चित आधार तथा मापदण्ड निर्धारण गरी सञ्चार माध्यमहरूको वर्गीकरण तथा विशिष्टिकरण गरिने छ ।
- सञ्चारक्षेत्रमा क्रियाशील सार्वजनिक संघ-संस्थाहरूको संरचनागत एवं व्यवस्थापकीय सुधारमा सहकार्य गरिनेछ । जनतासंग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने, विकास र सम्बृद्धिमा टेवा पुऱ्याउने खालका कार्यक्रम उत्पादन प्रसारण गर्न जोड दिइनेछ । गाउँपालिकाका महत्त्वपूर्ण र ऐतिहासिक पुरातात्विक संरचना एवं धरोहरहरूको गाथा भल्किने खालका डकुमेन्टी ,सर्ट मुभि ,बृत्त चित्र जस्ता सामग्री निर्माण तथा उत्पादनमा जोड दिइनेछ ।
- सूशासन परियोजनाको सहयोगमा स्व साशन प्रवर्द्धनका लागि अनलाइन प्रणाली प्रयोगमा ल्याइनेछ । र गाउँपालिकाको आफ्नै मोबाइल एप, अडियो मेसेजिङ्ग प्रणाली, टेक्स्ट मेसेजिङ्ग प्रणाली, डाटा पोर्टल पुर्णतः प्रयोगमा ल्याउन थप पहल गरिनेछ र सबै जनताको जानकारीका लागि प्रचार प्रसारमा जोड दिइनेछ ।
- कार्यालयवाट प्रदान गरिने सेवाका वारेमा नागरिकको जानकारीका लागि सबै कार्यालयमा नागरिक वडापत्र डिजिटल सूचना पाटी को व्यवस्था गरिने छ । गाउँपालिकावाट संचालित रु.५ लाख सम्मका योजनाको फरफारक गर्दा वडाध्यक्षको उपस्थितीमा सार्वजनिक परिक्षण गरेर मात्र भुक्तानीको व्यवस्था गरिने छ भने सो भन्दा माथिका योजनाहरूको सम्बन्धमा गाउँकार्यपालिकाले तोकेको सदस्यको उपस्थितीमा सार्वजनिक परिक्षण गरेर सोका आधारमा मात्र योजना फरफारक गर्ने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- स्थानीय रेडियो पत्रपत्रीका जस्ता संचार सामग्रीहरूको प्रयोग गरी गाउँपालिकाका सबै गतिविधीहरूको जानकारी संचार माध्यमहरूको अधिकतम उपयोग गर्ने निति अवलम्बन गरिनेछ ।
- आगामी आ.व.देखि चेकलेस प्रणाली,सरकारी सम्पत्तीको लेखाडकन प्रणाली पाम्सलाइ प्रभावकारी रूपमा लागु गरिनेछ ।

सुशासन सेवा प्रवाह र जनशक्ती विकास

- गाउँपालिकाका सवै कार्यालयहरु लाई इन्टरनेटका माध्यमबाट नेटवर्किङ्ग गर्दै ई-गभरनेन्स सेवा प्रारम्भ गर्न यसै वर्ष सवै वडाहरु मा इन्टरनेट जडानका कार्यहरु सम्पन्न भइसकेकोमा राजस्व असुली आन्तरिक आम्दानीको व्यवस्थीत अभिलेखीकरण समेत सुशासन गरियोजनाको सहयोगमा इ सिफारिस समेत कार्यान्वयन गर्दै ई-गभरनेन्स सेवा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- सार्वजनिक प्रशासनमा न्युन जनशक्तीको अधिकतम प्रयोग गर्न व्यवस्थापकीय तालिम अन्तरगत कम्प्युटर तालीम , कार्यालय व्यवस्थापन तालीम प्रविधिकहरुका लागि अटोक्याट तालिम जस्ता तालिमहरुको आयोजना गरि कर्मचारीहरुलाई उच्च मनेवलका साथ काम गर्ने वातावरण सिर्जना गर्न चालु आ.व. मै आवश्यक व्यवस्था गरिएकोमा कोरोना माहामारीका कारण सम्पन्न हुन नसकेकाले आगामी आ.व.मा तालीमको सुनिश्चितता कायम गर्दै कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुको क्षमता विकास योजना तयार पारि कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- आगामी आ.व.मा सुशासनलाई टेवा पुरयाउने गरि निजि सचिवालय गठन गरि जनशक्ति व्यवस्थापन सहित गाउँपालिकाका सवै कार्यक्रमहरु प्रभावकारी बनाउन सचिवालय व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- सार्वजनिक खर्चको वित्तीय जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्दै आन्तरीक खर्चलाई चुस्त बनाईनेछ र कार्यालयबाट हुने सवै भुक्तानी बैंक मार्फत हुने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

धन्यवाद ।

मिति : २०७८।०३।०९ गते

कविन्द्र बहादुर बिष्ट
अध्यक्ष
कविन्द्र बहादुर बिष्ट
अध्यक्ष